

Nové poznatky z protonové radiobiologie

újf

Anna Michaelidesová*,

Jana Vachelová, Alexandra Litvinchuk, Vladimír Vondráček,
Marie Davídková

anna.michaelidesova@odz.ujf.cas.cz

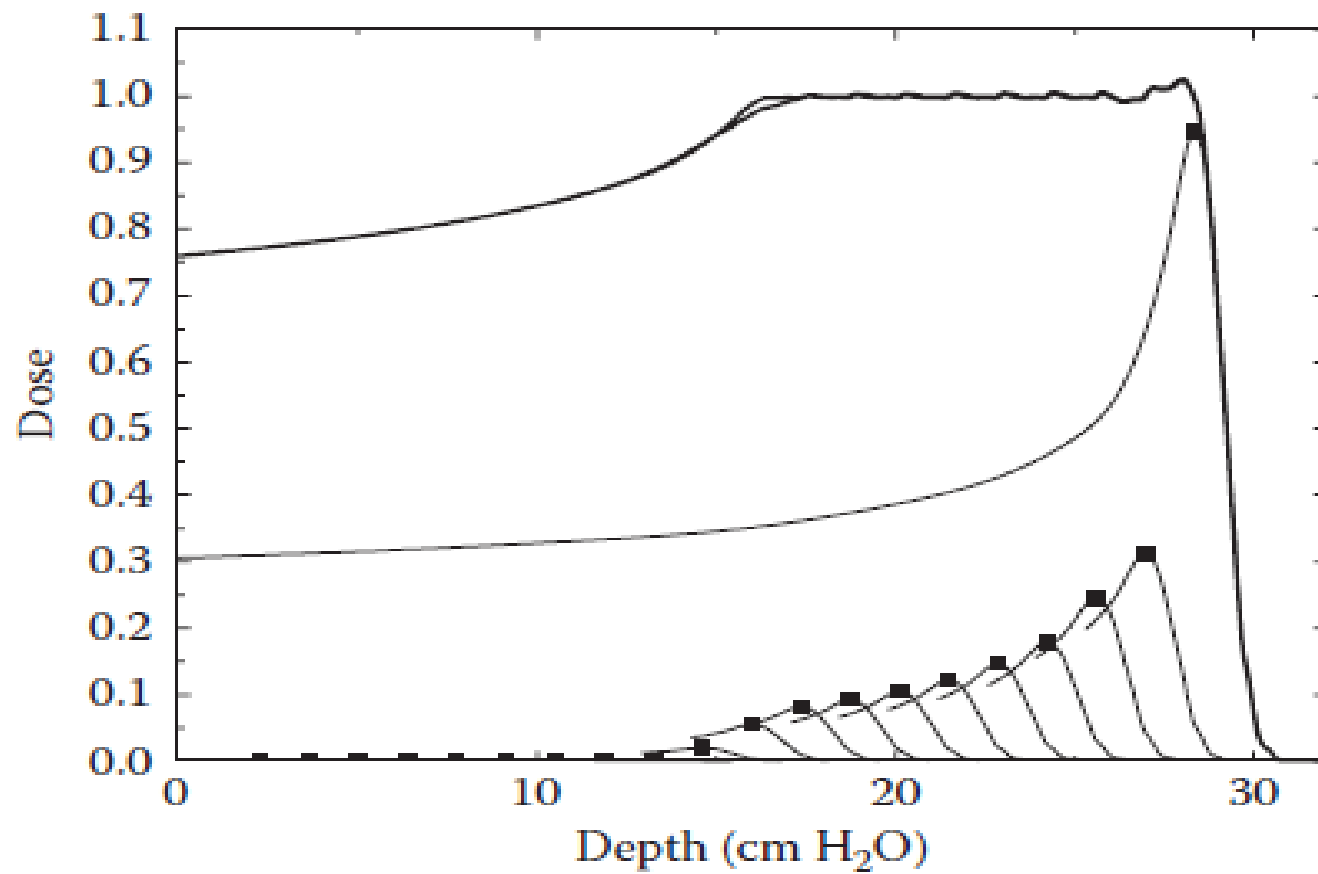
anna.michaelidesova@ptc.cz

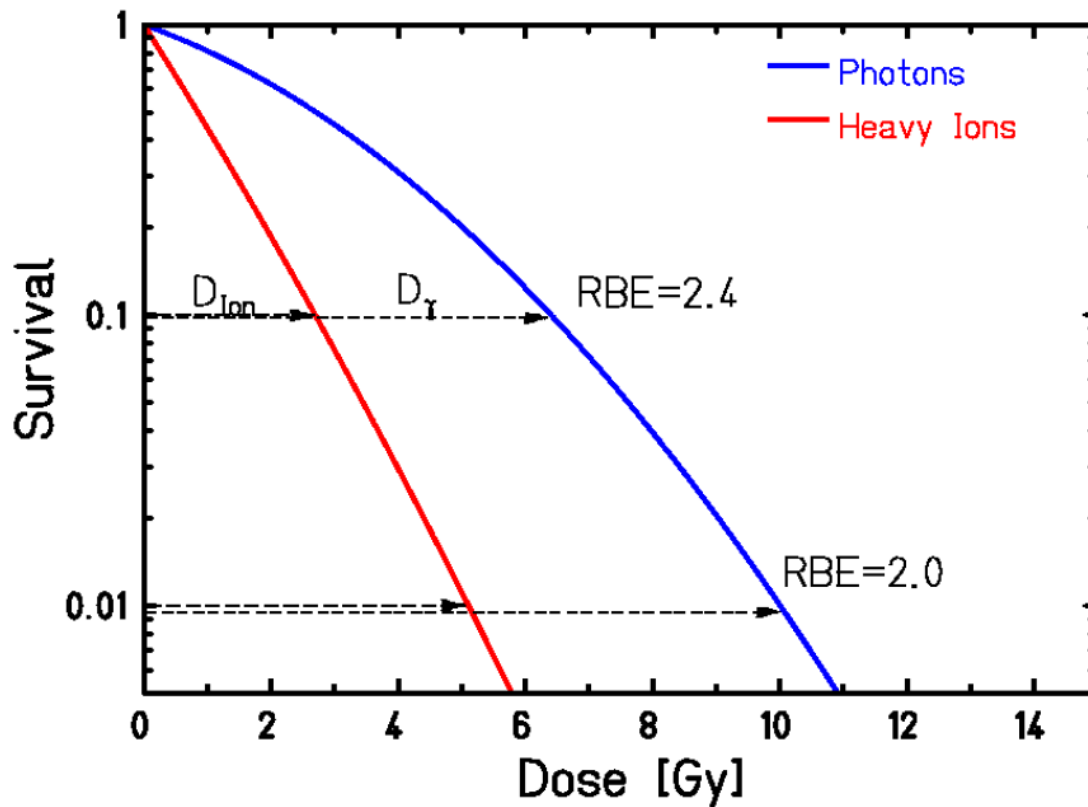

Protonová radioterapie

- 1946 – Robert R. Wilson navrhnul použití protonů pro RT (Harvard Cyclotron Laboratory)
  - 1954 - Lawrence Berkley Laboratory v Kalifornii
    - 1957 – Uppsala ve Švédsku
- 1961 – Harvard Cyclotron Laboratory & Massachusetts General Hospital
  - Atd atd atd a konečné 2012 – PTC Praha

Relativní biologická účinnost

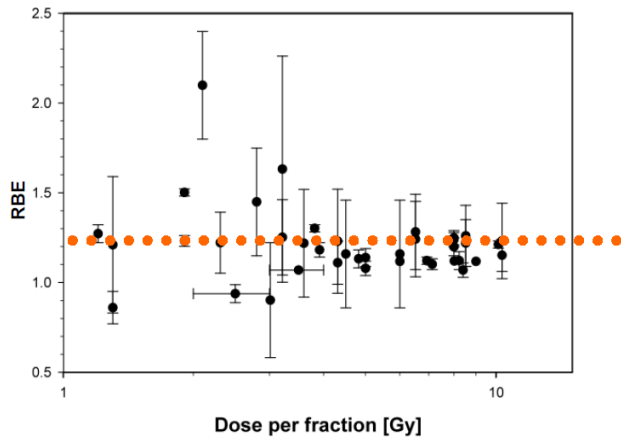

$$RBE = \frac{D_\gamma}{D_{ion}} \langle effect \rangle$$

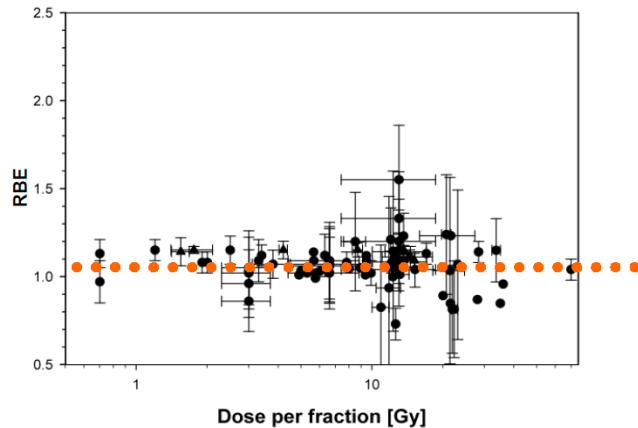

Doporučení ICRU

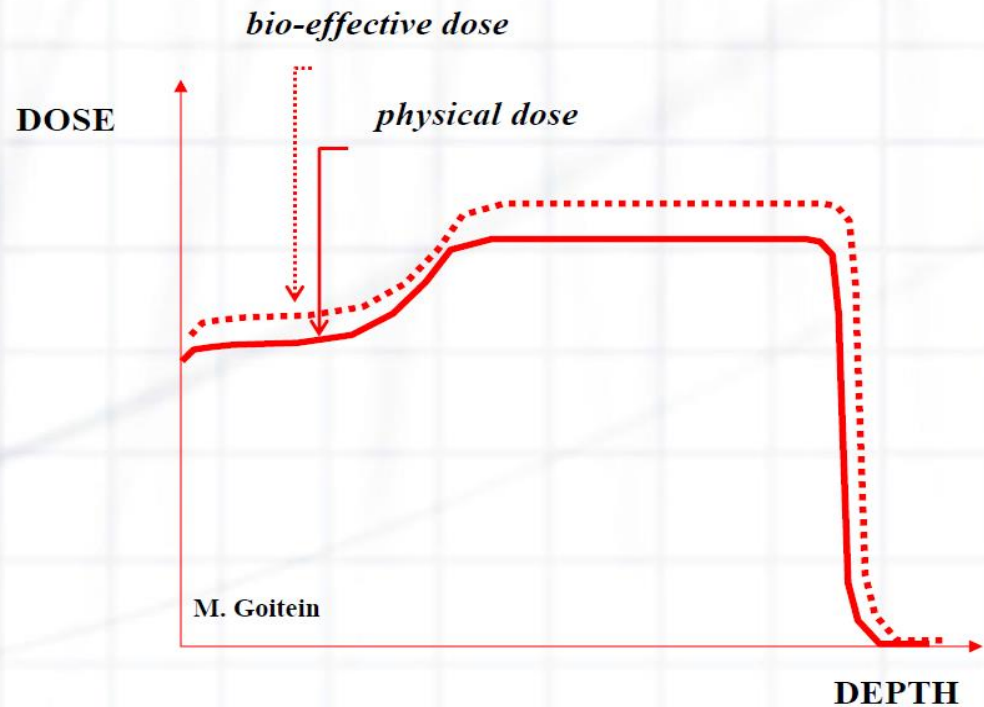
In vitro $1,21 \pm 0,2$

In vivo $1,07 \pm 0,17$

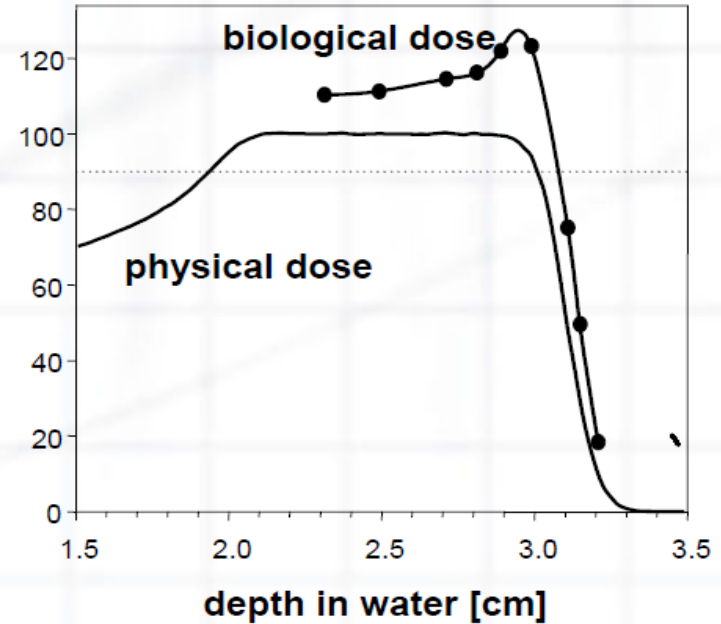
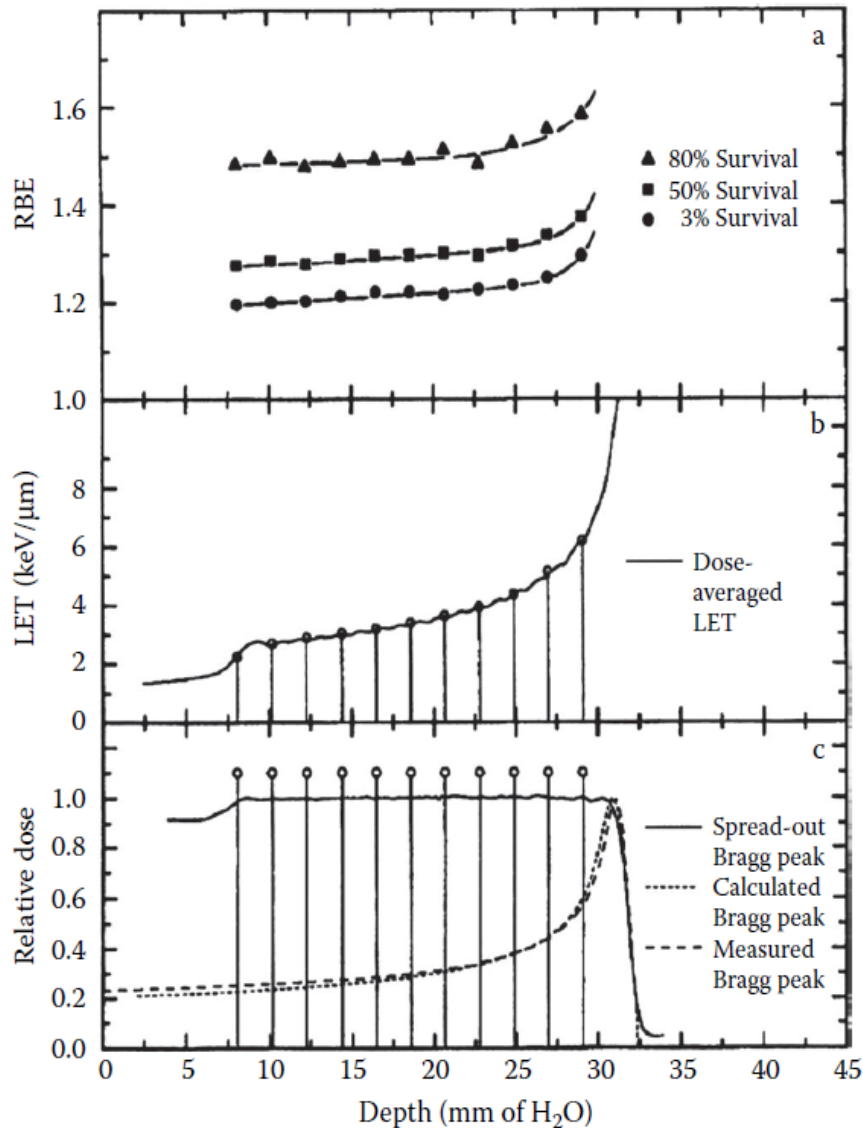
Proton therapy: RBE = 1.1

RBÚ závisí na:

- Druhu tkáně
- Druhu záření
- Dávce
- Dávkovém příkonu
- Energii/LET
- Sledovaný biologický efekt

Radionekroza

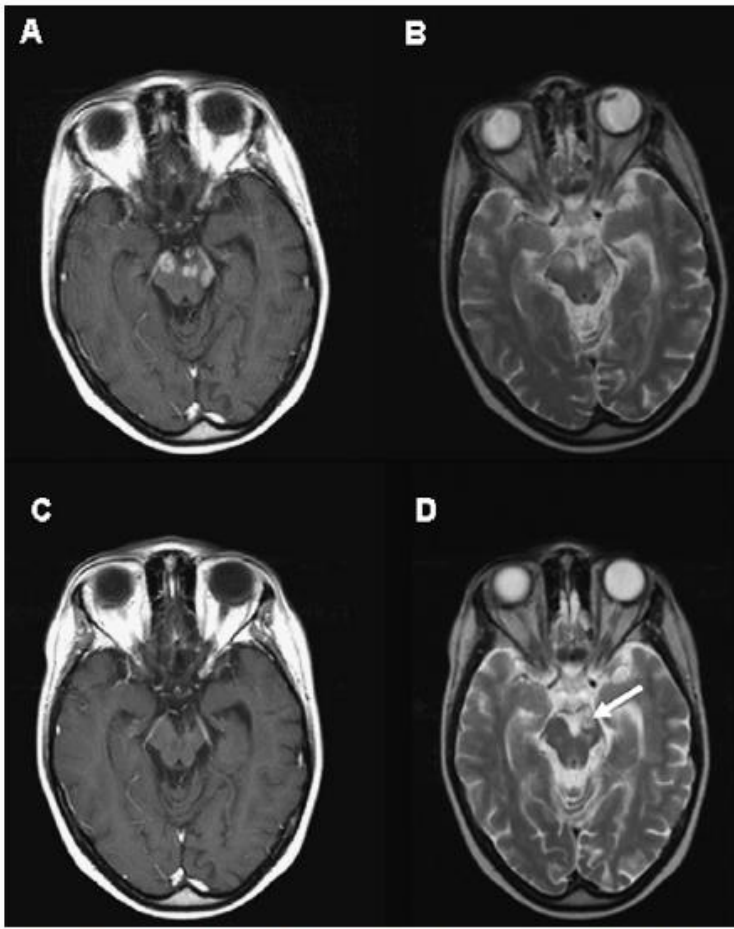

Fig. 3. Magnetic resonance imaging T₁-weighted postcontrast foci in pons (A), corresponding to abnormal T₂-weighted signal (B). Same axial T₁-weighted (C) and T₂-weighted (D) sequences performed 3 months previously showed retrospectively that T₂-weighted hyperintense foci were already evident in pons (arrow, D), and T₁-weighted postcontrast sequence was normal.

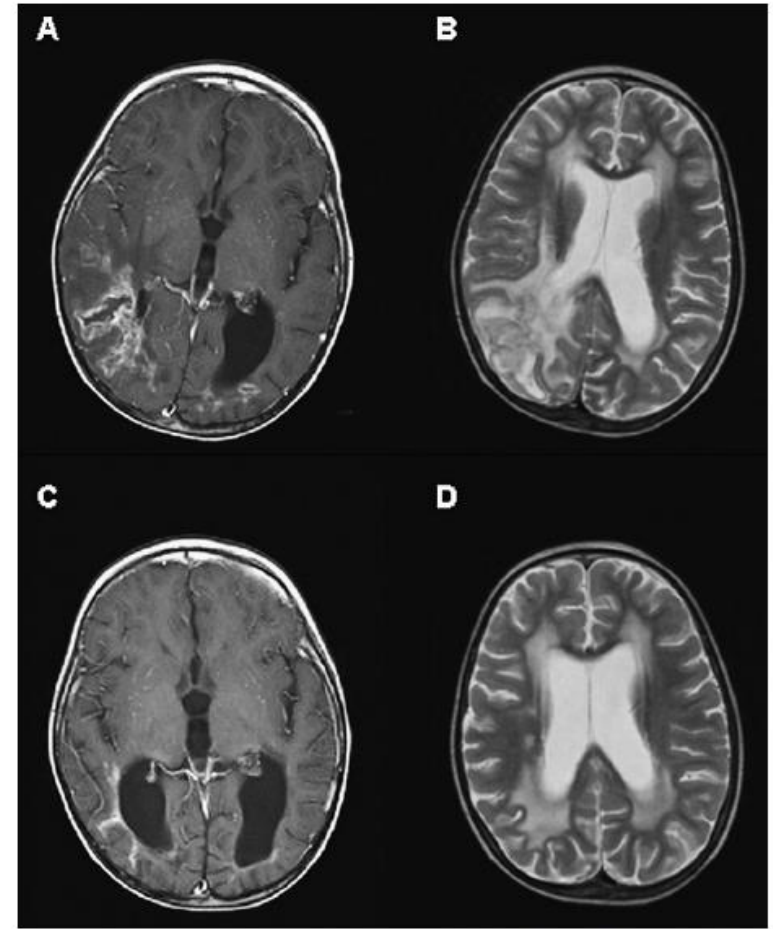

Fig. 5. (A) T₁-weighted postcontrast serpiginous periventricular enhancements 10 months after therapy in 6-year-old girl with medulloblastoma, corresponding to (B) diffuse T₂-weighted hyperintensity. Same sequences, (C) T₁-weighted with gadolinium and (D) T₂-weighted 5 months later.

Naše metody

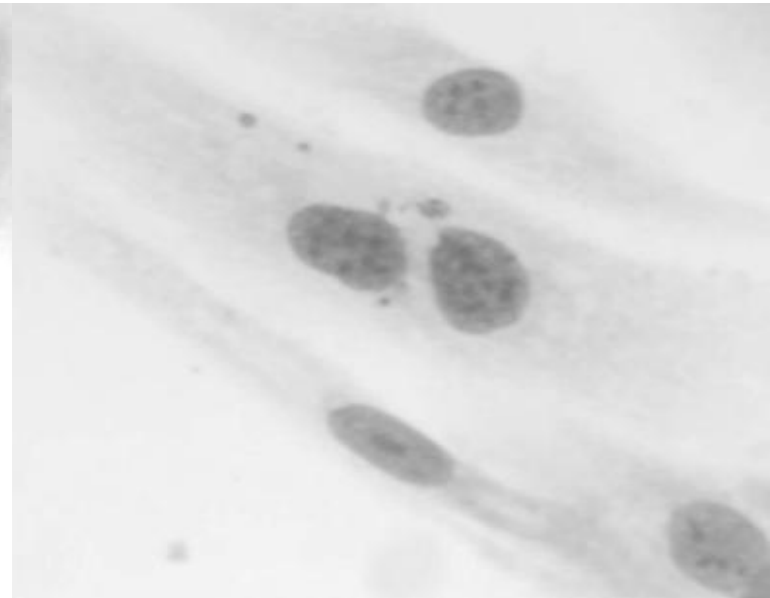
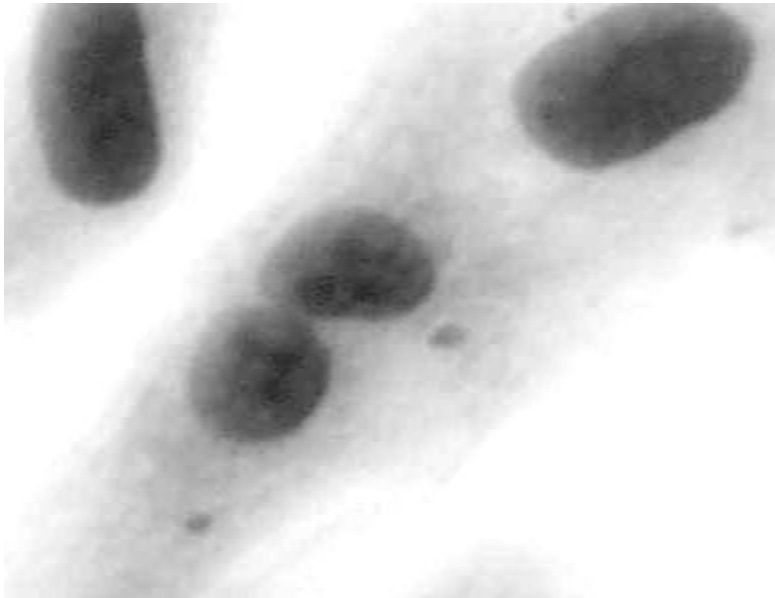
- Buněčné přežití
- Formace mikrojader
- Senescence
- Apoptoza
- gamaH2AX foci
- Genová exprese - PCR

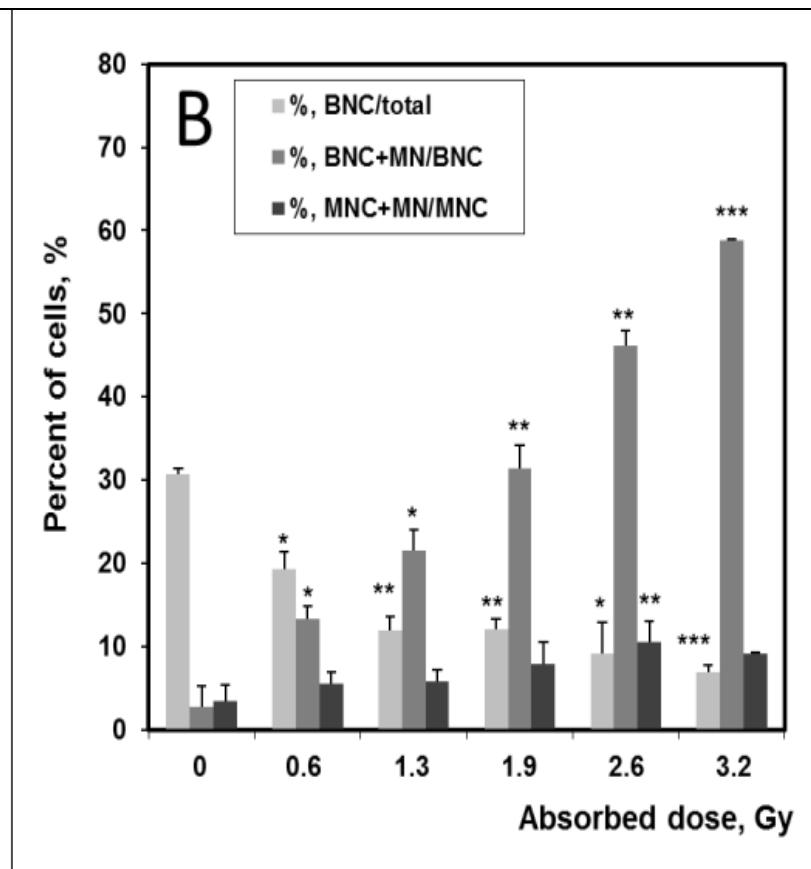
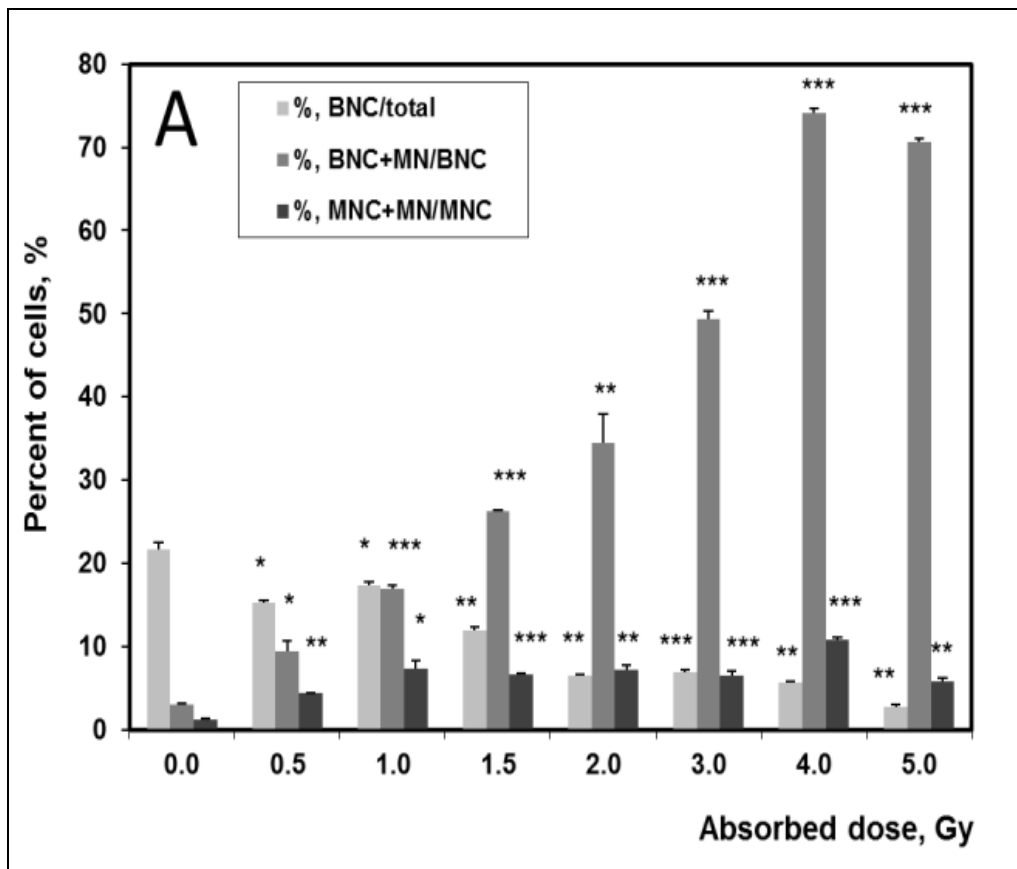

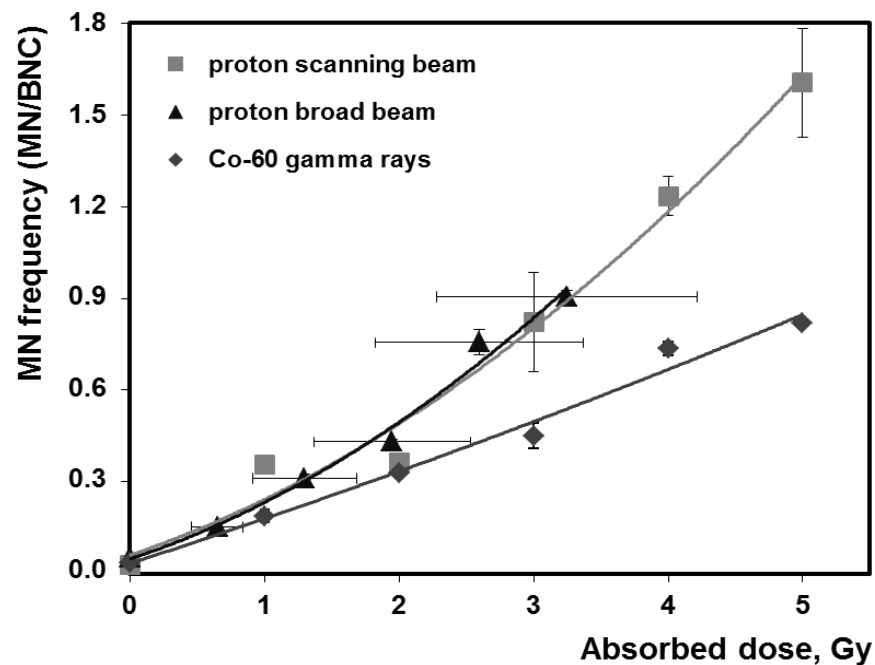
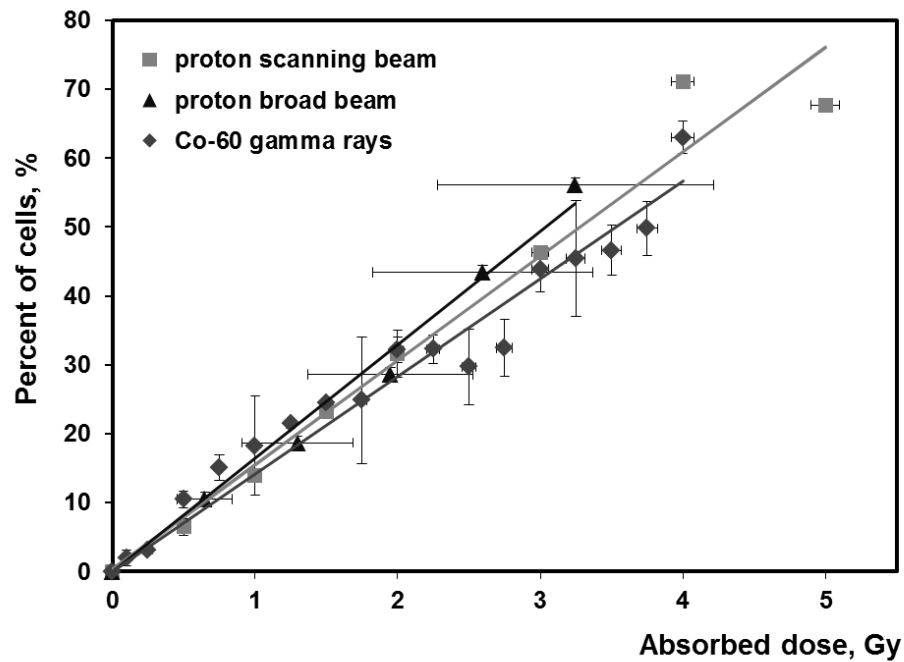
- Mikrojádra jsou malé kulaté struktury viditelné v buněčné cytoplazmě během interfáze s podobnými charakteristikami barvení jaké vykazuje hlavní buněčné jádro.
- Obsahují buď celé chromozomy nebo chromozomální fragmenty, které zůstávají během mitózy stranou.

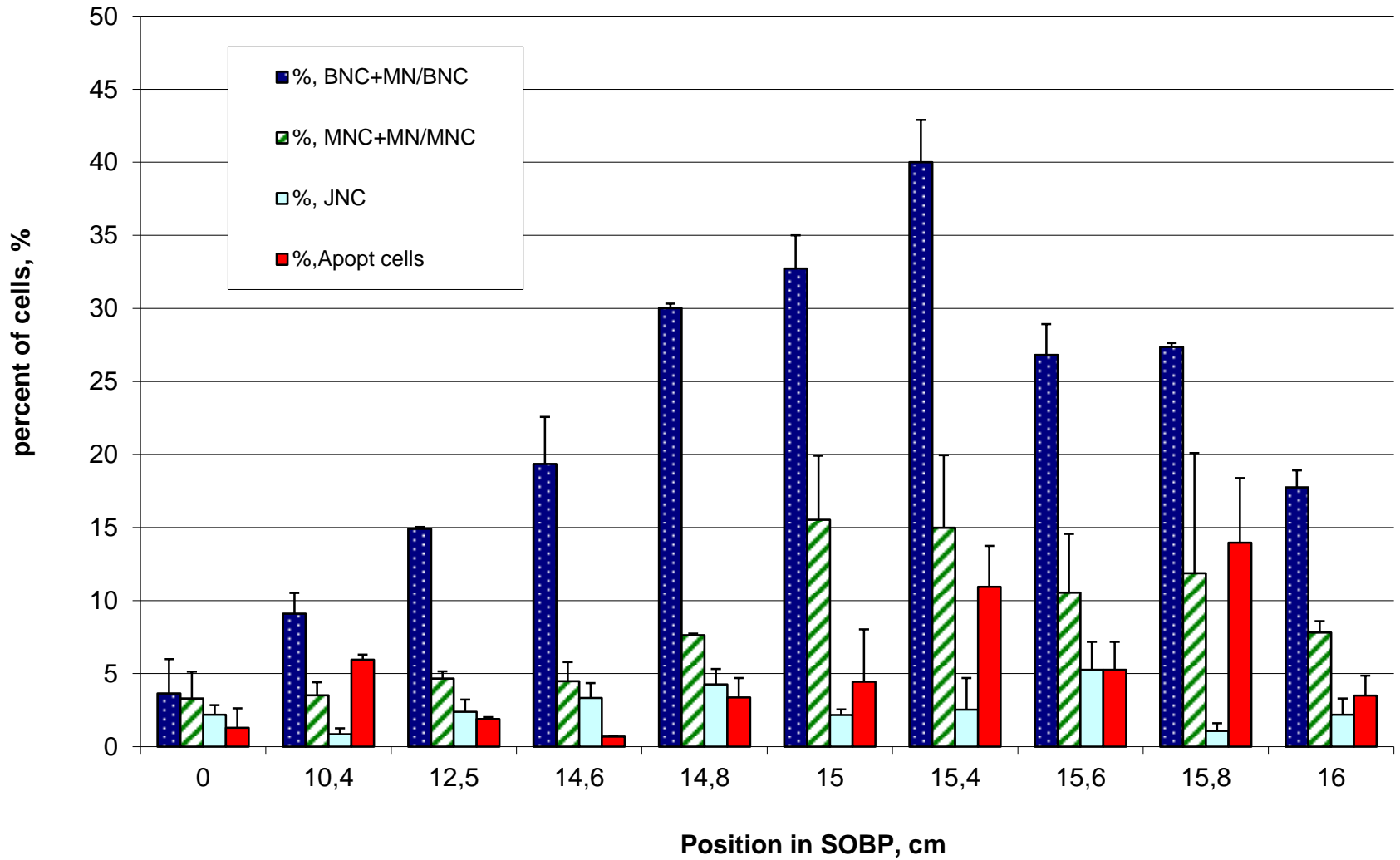
Formace mikrojader - protoxy

Formace mikrojadér - porovnání

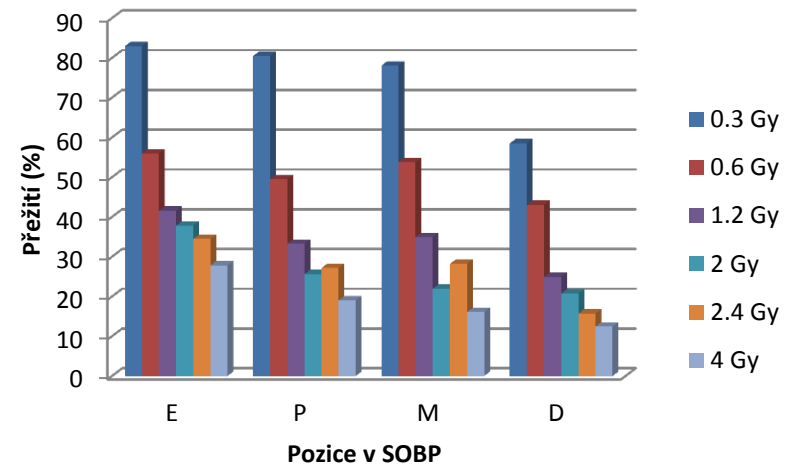
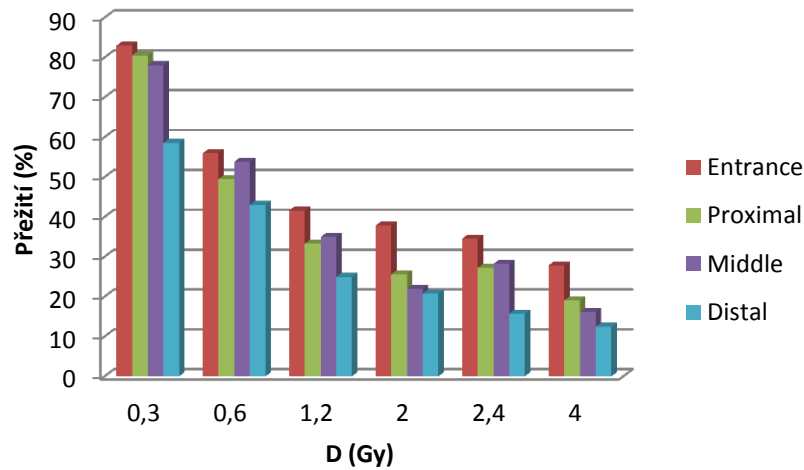

Effect position in SOBP

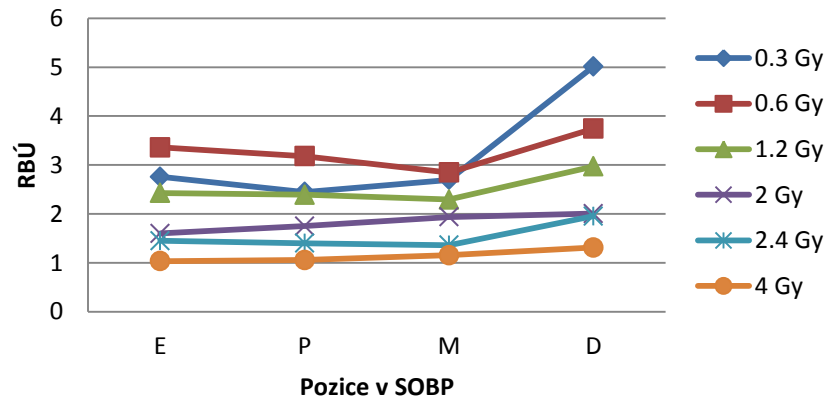

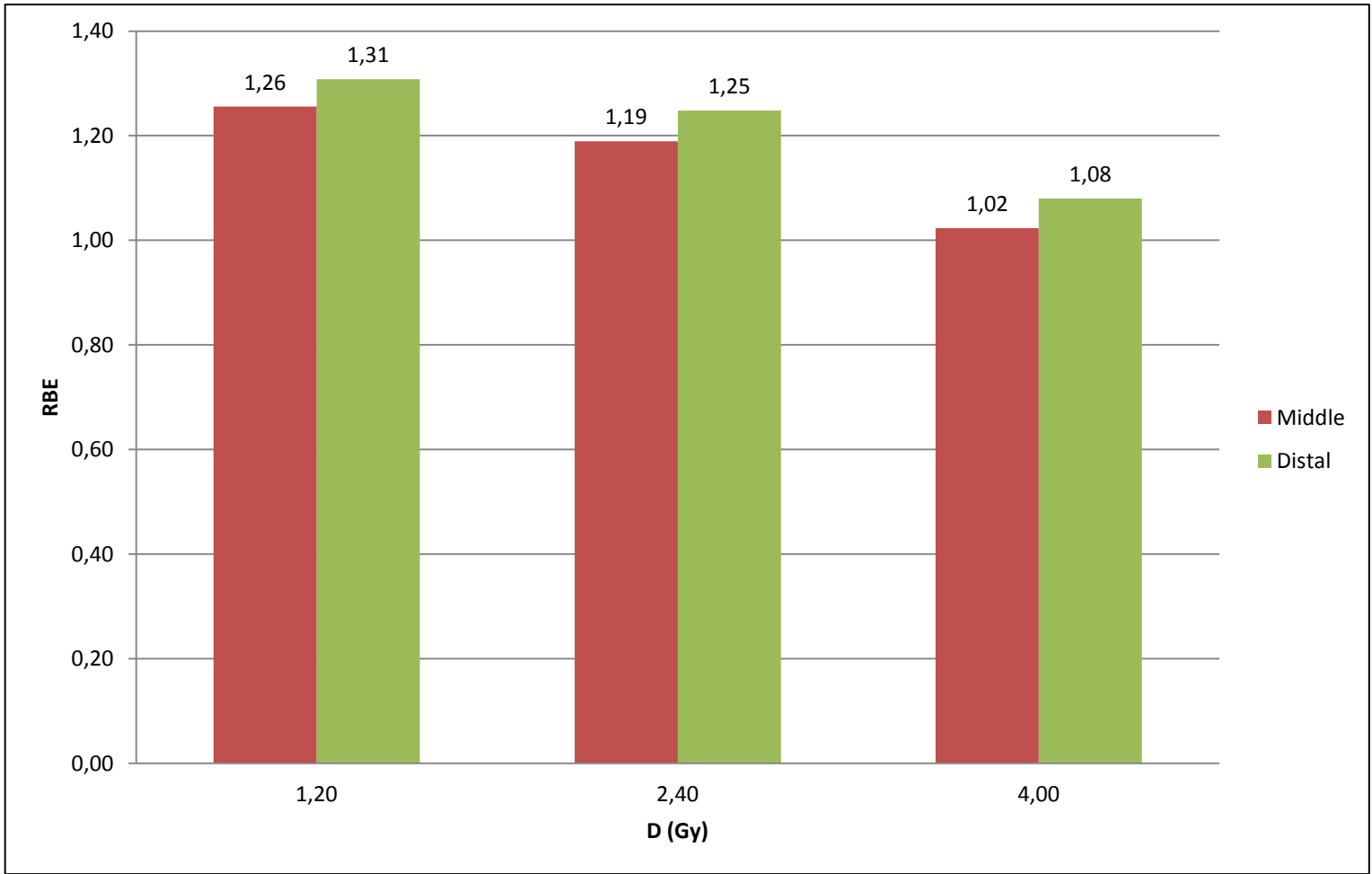

Přežití v různých pozicích SOBP

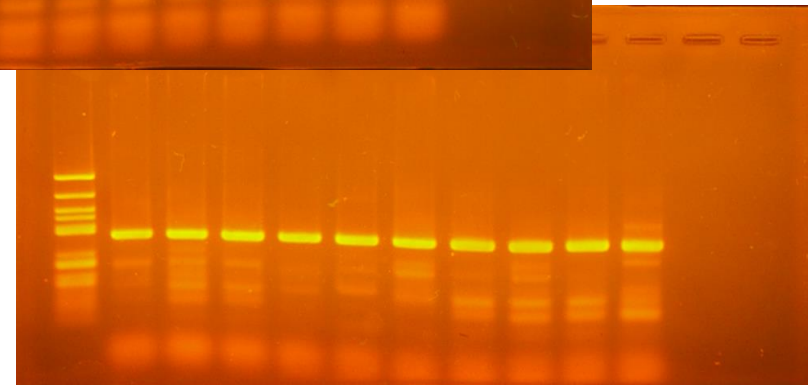
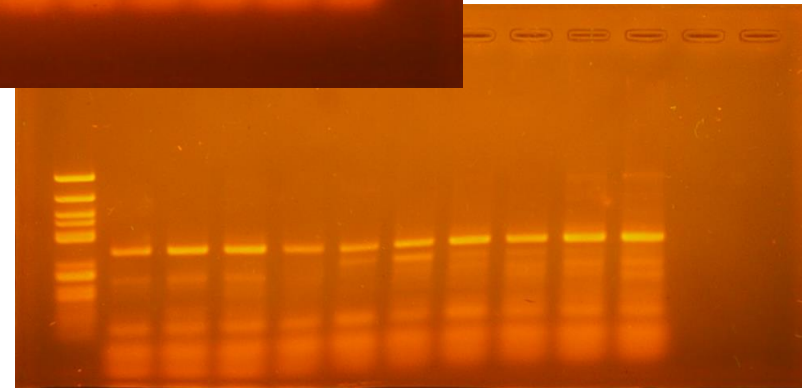
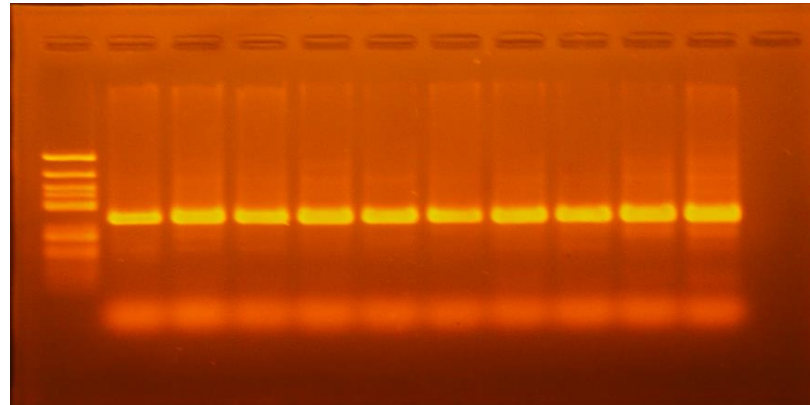
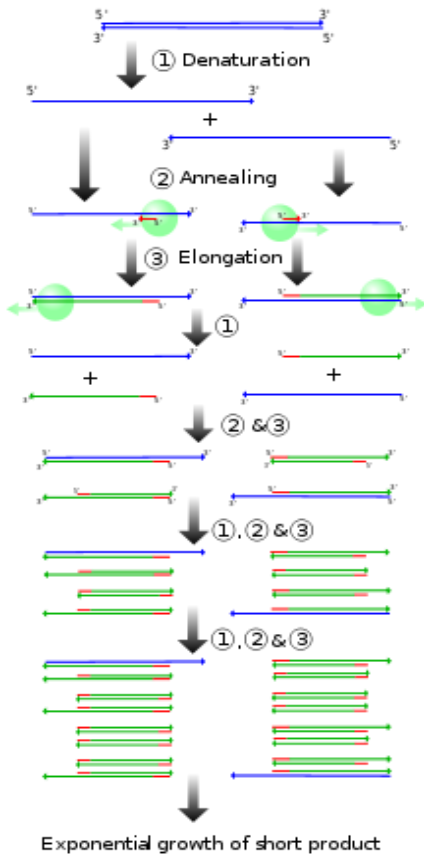

RBÚ v SOBP

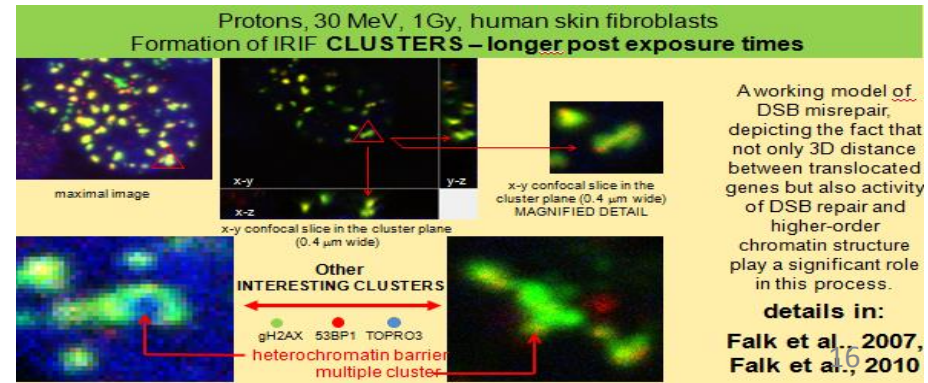
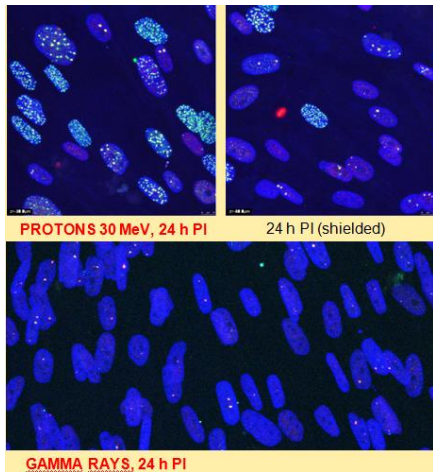
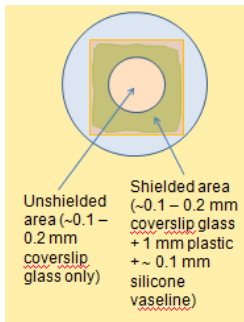
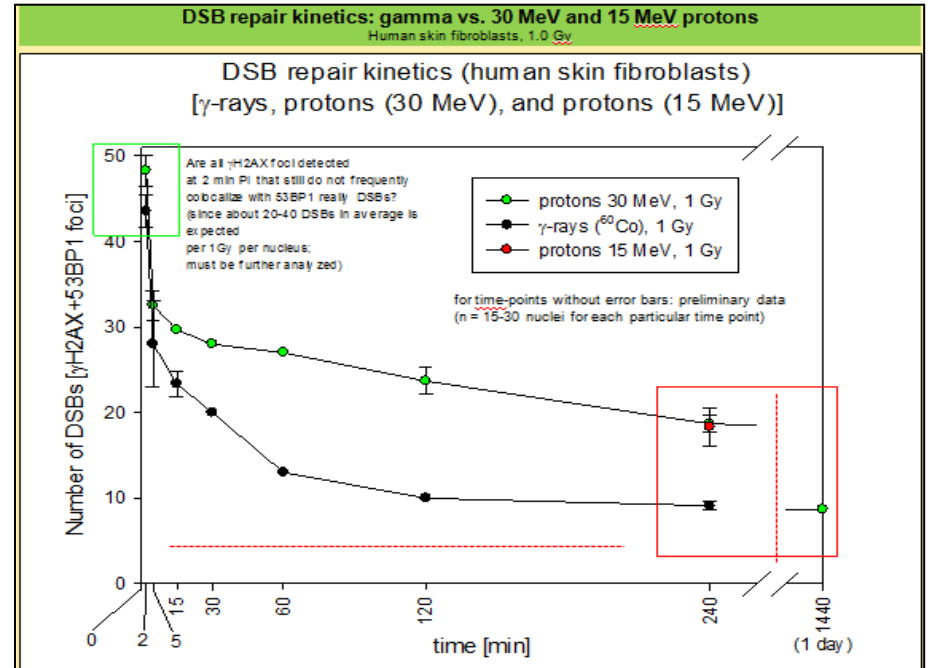
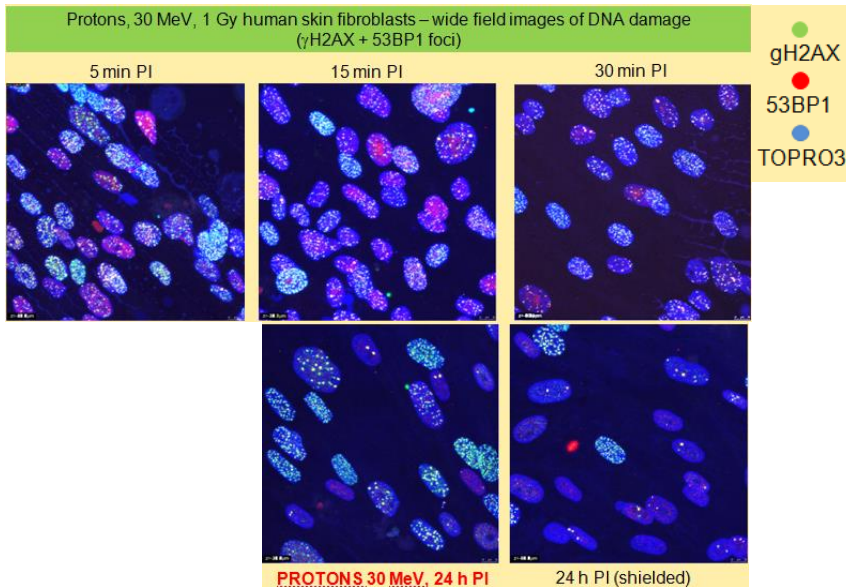

PCR

„PCR“ od Madprime – Vlastní dílo.
Licencováno pod CC BY-SA 3.0 via
Wikimedia Commons -
[http://commons.wikimedia.org/wiki/
File:PCR.svg#/media/File:PCR.svg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:PCR.svg#/media/File:PCR.svg)

DSB – gammaH2AX foci

Budoucí plány

- Bylo by zajímavé zkoumat i jiné buněčné linie případně přímo zkoušet na živých organizmech.
- Zkusit porovnat expresi buněk na úrovni různých dávek a časů PI kvantitativně.
- Plánujeme velký experiment, kde bychom pozorovali vliv různých dávkových příkonů.

